

nieuwsbrief VvSL, jaargang 9, nummer 9. 18 mei 2018

Redactie: Marlies van Tooren, marlies.van.tooren@vvsl.nl

Onderzoek gebruik Studiekeuzespecial 2017-2018

Dat de Studiekeuzespecial inmiddels een bijzonder gewaardeerd voorlichtingsmiddel is, is duidelijk gezien de afname. Maar het VvSL-bestuur wil ook graag weten hoe decanen de special gebruiken: aan wie delen zij hem uit en blijft het bij uitdelen of wordt de special ook nog gebruikt bij keuzelessen en andere LOB-activiteiten? Daarom bevatte de nieuwsbrief van februari een kort onderzoek naar het gebruik van de Studiekeuzespecial 2017/2018.

In totaal vulden 70 decanen de enquête in. Van hen geeft 89 procent aan de Studiekeuzespecial klassikaal uit te delen aan de examenleerlingen. De helft geeft ze bovendien aan de mentoren. Een kwart deelt de special individueel uit en een klein deel (16 procent) ook al aan de voorexamenklassen. Ouders ontvangen de special merendeels via hun zoon of dochter (84 procent). 31 procent van de decanen stuurde de digitale versie naar de ouders door.

Bij het merendeel van de deelnemende decanen is het bij het verspreiden van de special gebleven, 79 procent geeft aan er niet iets mee in de klas gedaan te hebben. Maar 21 procent dus wel met een variatie aan vormen: een lesbrief, gezamenlijk doornemen en vragen beantwoorden, in groepjes door laten nemen, opdrachten geven die met gebruikmaking van de special beantwoord moeten worden, de mentor vragen de leerlingen leestijd te geven, etc. Enkelen geven als reactie aan de special nog niet op deze manier gebruikt te hebben, maar dit voor volgend jaar te overwegen.

Bestelling Studiekeuzespecial 2018-2019

De bestelling voor de Studiekeuzespecial 2018-2019 staat weer open. De eerste bestellingen zijn al binnen. Bestellen kan tot 20 juni a.s. Ga daarvoor naar [het bestelformulier](#). Dit bestelformulier staat ook op de homepage van www.vvsl.nl.

Voor wie zelf geen exemplaar (meer) heeft en wil weten hoe de Studiekeuzespecial 2017/2018 er uitzag: hij staat nog steeds online op de homepage van de VvSL. De Studiekeuzespecial 2018/2019 kost € 1,50 per exemplaar bij voorintekening. Na verschijnen (begin september 2018) zal de Studiekeuzespecial € 2,50 per exemplaar kosten.

Brief over decentrale selectie

In DecaZine 19 stond in de rubriek Welingelichte kringen, dat het bestuur een brief zou sturen aan de VSNU en de Vereniging Hogescholen met twee dringende verzoeken m.b.t. decentrale selectie, t.w.

- Het hanteren van eenduidige regels bij het gebruik van cijfers van overgangsrapporten en
- het bieden van een uitwijkmogelijkheid als een leerling verhinderd is op een selectiedag.

De brieven zijn inmiddels verzonden. De brief aan de VSNU is [hier](#) te vinden. Naar de Vereniging Hogescholen is een gelijklopende brief gestuurd.

Overdracht decanaat = overdracht VvSL-lidmaatschap

Een aantal collega's dat met (pre)pensioen gaat heeft ons al laten weten per welke datum ze hun VvSL-lidmaatschap beëindigd willen zien. Rond de zomervakantie vinden in het decanaat méér personele wisselingen plaats. Zo zijn er collega's die binnen hun school een andere functie krijgen, in de aanloop naar hun (pre)pensioen afscheid nemen van het schooldecanaat, weer méér lessen gaan geven of overstappen naar een baan op een andere school of elders.

Wil de school de informatie, kennis, ondersteuning en professionaliseringsmogelijkheden van de VvSL niet kwijtraken, dan is het noodzakelijk dat de opzegging van het verenigingslidmaatschap van de vertrekkende decaan naadloos aansluit op de aanmelding als VvSL-lid van zijn of haar opvolger(ster). Op onze website is alle informatie hierover te vinden op <https://www.vvsl.nl/lidmaatschap/overnemen-van-lidmaatschap>.

VvSL-congres 1 november

Ons tiende verenigingscongres is nog 5 maanden weg, maar het draaiboek daarvoor is alweer bijgewerkt en omvat inmiddels 79 punten. Op korte termijn gaat de congrescommissie "in brainstorm". Het is dus voor onze leden nu hét moment om hun bijdrage te leveren aan een aantrekkelijk congresprogramma.

Welke geweldige keynote speaker moeten wij zien te strikken? Welke work/infoshops moeten op herhaling? Welke onderwerpen, thema's, personen, organisaties verdienen ook een work/infoshop? Wie heeft zelf zo'n mooi en goed LOB-beleidsplan dat collega's daarvan kennis moeten nemen? En wie heeft een zeer geslaagde LOB-activiteit ontwikkeld die (bijvoorbeeld in een good practices-work/infoshop) met collega's gedeeld moet worden?

Het motto van de VvSL is "van, voor en door schooldecanen en loopbaanbegeleiders". Het adres voor suggesties, ideeën, tips is secretaris@vvsl.nl.

Handreiking geschil score centraal examen

De centrale examens zijn weer begonnen. Hopelijk leiden de uitkomsten niet tot onenigheid tussen de examinator en tweede corrector enerzijds en de leerling anderzijds. Echter, ieder jaar wordt het Examenloket bevraagd door schoolleiders hoe ze om moeten gaan met constatering gedaan door leerlingen tijdens het inkijken van het examen waarvoor ze gezakt zijn en dat ze willen herkansen. Het Eindexamenbesluit VO geeft in artikel 42 regels over de vaststelling van de score door de eerste en tweede corrector. Dit betreft de situatie voorafgaand aan de vaststelling van het cijfer. Het Eindexamenbesluit VO voorziet echter niet in een regeling voor de situatie na vaststelling van het cijfer. Scholen (en mogelijk de burgerlijke rechter) moeten zelf bepalen hoe om te gaan met een geschil over de correctie van een examen waarvan het cijfer is vastgesteld. De inspectie, het ministerie van OCW en het CvTE hebben daar geen rol in. [De handreiking 'Geschil score centraal examen'](#), opgesteld door de inspectie, OCW en het CvTE, biedt een suggestie voor scholen hoe met een geschil om te gaan. De handreiking geeft zowel algemene suggesties over de regels omtrent de inzage als suggesties hoe er gehandeld kan worden als de leerling het niet eens is met de vastgestelde score. Overigens blijft staan dat de inzage niet is bedoeld voor inhoudelijke discussie over de juistheid van het gegeven antwoord.

Uitbesteden voor herprofilering toch niet wettelijk geregeld voor volgend schooljaar

In het najaar van 2017 kregen we de kans [via internet](#) te reageren op een voorstel om het Besluit samenwerking vo-bve zodanig te wijzigen, dat uitbesteding t.b.v. herprofilering per 1 augustus 2018 wettelijk mogelijk zou worden. Nu is die uitbesteding aan de vavo (bedoeld voor jongeren die nog geen 18 jaar zijn en een of meer vakken missen die ze nodig hebben voor de gewenste vervolgopleiding) wel mogelijk, maar alleen op gedoogbasis. Nadeel daarvan is dat de leerling slechts deels bekostigd wordt. Alleen het deel dat bedoeld is voor de exploitatiekosten wordt vergoed. Per leerling is dat minder dan 1000 euro, terwijl de vavo voor het onderwijs aan een uitbestede leerling vaak meer in rekening brengt. Helaas is het niet gelukt om de wijziging van het Besluit samenwerking vo-bve op tijd geregeld te krijgen. De gedoogstatus van de uitbesteding voor herprofilering blijft derhalve komend schooljaar gehandhaafd.

Professionalisering, VvSL-cursus en VvSL-trainingen

Alle maatschappelijke en politieke aandacht voor LOB valt alleen maar toe te juichen. Daarmee wordt echter de lat voor het schooldecaan en de schooldecaan steeds hoger gelegd. De decaan ontwikkelt zich tot de specialistische loopbaanbegeleider, tot LOB-coördinator, tot LOB-regisseur, tot beleidsmaker

LOB en soms zelfs tot LOB-leidinggevende. Dit vraagt meer en andere deskundigheid en derhalve verdere professionalisering van de schooldecaan.

Het scholingsaanbod van de VvSL bestaat uit een cursus en twee trainingen.

De driedaagse **cursus voor startende decanen havo/vwo** is onmisbaar voor elke beginnende decaan. Volgens eerdere deelnemers is het een complete cursus met een goede verhouding tussen oefenen (praktijk) en theorie. En er zijn ruime mogelijkheden voor eigen inbreng en vragen en het uitwisselen van eerste ervaringen. Bovendien bouwt men in een prettige sfeer direct aan een collegiaal netwerk waarin veel van elkaar te leren valt.

Uit de evaluaties van het afgelopen jaar:

* *Het is een goede kennismaking met de vele facetten van het decanaat.*

* *Het is super om overzicht te krijgen over wat jouw taak gaat zijn als decaan.*

* *Je leert dat jouw aanloopproblemen die van iedereen zijn.*

* *Docent = expert!*

* *De cursus zet je aan het denken en het is leuk om met andere decanen te sparren.*

De eerste cursusdag is op donderdag 21 juni en daarvoor is nog een beperkt aantal plaatsen beschikbaar. Het is mogelijk om (via een mailtje naar secretaris@vvs.nl) voor de cursus een plaats te reserveren wanneer de nieuwe decaan nog moet worden aangewezen. Informatie over de cursus:

<https://www.vvsl.nl/professionalisering/vvsl-cursussen/startende-decanen>.

De **training Leiding geven aan LOB** sluit aan op de rolwijziging die de schooldecaan ondergaat naar "LOB-regisseur". Op basis van diverse managementprincipes en uitgaande van de eigen schoolsituatie krijg je in de training de kennis mee voor en leer je vaardigheden toe te passen bij het aansturen van mentoren bij LOB-activiteiten. Dit vraagt aandacht voor communicatie, voor het omgaan met weerstanden en voor het ontwikkelen van een meerjarenontwikkelplan om LOB steviger in de school te verankeren. In de training van 3 dagen is ruimte om ervaringen uit te wisselen en daarvan te leren. Dit gebeurt o.a. aan de hand van de "huiswerk"-opdrachten en dat levert een goede balans op tussen de theorie en de schoolpraktijk. Informatie over de training: <https://www.vvsl.nl/professionalisering/vvsl-cursussen/leiding-geven-aan-lob>.

De **training LOB-gesprekken voeren** gaat in op de achtergronden van het (studie)keuzeprocess, je leert hoe je leerlingen activeert om aan het werk te gaan met LOB en je krijgt daarvoor werkvormen om in te zetten in groepen en in individuele begeleidingssituaties. In de training staat het ontwikkelen van een coachende houding centraal, zodat loopbaangesprekken met leerlingen effectiever worden en meer opleveren. De aangeboden theorie is uiteraard uitgangspunt voor het praktisch oefenen van diverse gespreksituaties.

De training LOB-gesprekken voeren beslaat 2 donderdagen. Gezien de aard van de training is ervoor gekozen om de omvang van de trainingsgroep beperkt te houden.

Informatie over de training: <https://www.vvsl.nl/professionalisering/vvsl-cursussen/lob-gesprekken-voeren>.

Contact Centraal

Naast het trainings- en cursusaanbod van de VvSL zelf, zijn er natuurlijk meer interessante mogelijkheden. Eén daarvan is Contact Centraal. Contact Centraal is een masterclass voor ervaren leerling- en studentbegeleiders. Voor mensen die de 'gewone' gesprekken met leerlingen/studenten wel onder de knie hebben en die hun gespreksvaardigheden willen uitbreiden om meer diepgang en efficiëntie te bereiken in de wat pittigere gesprekken. Deze masterclass levert je kennis van de psychologie van persoonlijkheidsstructuren op, leert je diagnostisch werken met datgene wat je intuïtief al opmerkt en aanvoelt en verfijnt je capaciteiten om de leerling in beweging te krijgen. In deze tweedaagse Masterclass onderzoek je naast de persoonlijkheidsstructuur van de leerling/student met wie je werkt, ook je eigen patronen en voorkeuren en wat dat betekent voor jouw begeleiding en voor de interactie met de leerling.

De volgende Masterclass vindt plaats op donderdag 10 tot en met vrijdag 11 januari 2019 in Centrum Althanoor in Lochem. Kosten: € 900 inclusief btw (waarvan € 650 voor de training en €250 voor locatie, catering en overnachting).

Meer informatie over Contact Centraal is te vinden op de [website van de VvSL](#). Ook kun je direct [inschrijven](#). Eerst meer informatie per mail? Mail naar info@contactcentraal.nl of annemiek@zegjep.nl.

Het nieuwe havo/vwo-vak Bedrijfseconomie en LOB

Met ingang van het volgende schooljaar maakt op havo/vwo het vak M&O plaats voor Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid (kortweg: Bedrijfseconomie). Dat is niet zomaar een naamsverandering, maar het gevolg van een stevige inhoudelijke vernieuwing waaraan jaren gewerkt is. Twee principiële leerdoelen van het vak Bedrijfseconomie zijn voor decanen en hun LOB-activiteiten interessant. Bedrijfseconomie bereidt de leerlingen namelijk niet alleen voor op een voortgezette studie, maar ook op het werkzame leven of dit nu is als zelfstandige, als ondernemer of als werknemer. Bovendien draagt het vak bij aan "een eerste loopbaanoriëntatie en zicht op een verdere persoonlijke ontwikkeling".

In Teo, het Tijdschrift voor het Economisch Onderwijs van de Vecon (de vereniging van economiedocenten) dat recent verschenen is, staat een zeer lezenswaardig artikel waarin de genoemde leerdoelen worden uitgewerkt. Marc den Elzen, medewerker van de SLO, beschrijft daarin - zonder de term LOB te gebruiken - de bijdrage van het vak Bedrijfseconomie aan de loopbaanontwikkeling van de leerlingen.

Je vindt het artikel op bladzijde 14 in nummer 3, mei 2018 van Teo. Vraag ernaar bij je collega's van de economie/M&O-sectie en bespreek meteen met hen welke mogelijkheden zij zien om de genoemde Bedrijfseconomie-leerdoelen in de praktijk inhoud te geven. In "LAKS to the Future" (het rapport over Loopbaanoriëntatie en -begeleiding op middelbare scholen volgens scholieren van het LAKS, 12 april 2018) komt overduidelijk naar voren welke grote invloed vakdocenten hebben op de keuzekwaliteit van onze scholieren!

Curriculumontwikkeling en LOB

De 9 ontwikkelteams die werken aan een nieuw curriculum voor het bo en vo hadden in maart hun eerste ontwikkelsessie. Daarin hebben ze een conceptvisie op hun eigen leergebied geformuleerd. Samen met de NVS-NVL heeft de VvSL op deze "eerste tussenproducten" van de ontwikkelteams in april schriftelijk gereageerd. Deze feedback is ook aan de orde geweest tijdens een door de "projectgroep Curriculum.nu" van beide verenigingen georganiseerde bijeenkomst op 18 april. Bijna alle ontwikkelteams waren daar aanwezig. Deze bijeenkomst hebben de ontwikkelteams als heel zinvol en verhelderend ervaren. De presentatie die onze gezamenlijke projectgroep tijdens de bijeenkomst heeft gegeven, vind je [hier](#).

VvSL-lid in jaarbericht DUO

DUO heeft gisteren haar [jaarbericht](#) gepubliceerd, een soort jaarverslag zonder financiële cijfers. DUO wil hierin een indruk geven van o.a. haar dienstverlening. In dit jaar bericht worden ook afnemers van die dienstverlening aan het woord gelaten. Eén van die afnemers is Marcel Bouwman, decaan aan het Maasland College in Oss en hoofdredacteur van DecaZine. Hij is geïnterviewd over de zogenaamde webinars. [Lees](#) het zelf!

Ons verenigingstijdschrift DecaZine wordt naar je huisadres gestuurd. Via de VvSL-website kun je onder MIJN VVSL en na inloggen zelf je gegevens in de ledenadministratie beheren en dus veranderen. Een nieuw huisadres, een ander e-mailadres, een verandering van school aan ons doorgeven, het kan allemaal via onze website! En via het contactformulier op de website bereik je rechtstreeks het bestuur met je vragen, opmerkingen, ideeën, enz.